

***Forslagene er indsendt af Danmarks Fiskeriforening PO. Der gøres opmærksom på, at forslagene støttes af de 18 lokale fiskeriforeninger med interesse i østersøområdet som eksempelvis Bælternes Fiskeriforening, Bornholms og Christiansøs Fiskeriforening og Klintholmhavn Fiskeriforening. Forslagene støttes internationalt af European Association of Fish Producers Organisations (EAPO) og Baltic Fishermen's Association (BFA).***

***Endelig støtter A/S O.V. Jørgensen Hundested Fiskeeksport forslagene og har i forlængelse heraf anført, at et forbud mod trawlfiskeri i Østersøen risikerer at lukke deres afdelinger i Klintholm, Hesnæs og Bagenkop samt datterselskabet Bornholm fisk på Bornholm.***

## **Forslag 1: Hvad betyder mangel på B-vitamin for torsken?**

### **Hvilken udfordringer/problemer skal forslaget løse?**

- Torsken er historisk den vigtigste art for fiskeriet i Østersøen. Torsken har gennem de seneste år været under et stort pres. En af udfordringerne er, at rekrutteringen for bestanden er dårlig. Dette projekt skal sikre mere viden om, hvad det kan skyldes.

### **Konkretiseret tekstforslag til handlingsplan for fremtidens fiskeri i Østersøen**

- Der er brug for yderligere undersøgelser af, hvad der påvirker problemerne med rekruttering i torskebestanden. Der er konkret undersøgelser af rekrutteringssvigt hos laks, som har vist sig at skyldes mangel på B-vitamin. Samtidig har forskning fra Stockholms Universitet peget på, at mangel på vitamin B ligeledes kan udgøre et stort problem for torsk<sup>1</sup>. Det bør derfor undersøges nærmere sådan, at der kan tilvejebringes mere viden om, hvad der presser torskebestanden, da det er yderst relevant i forhold til genopretningen af torskebestanden.

### **Forslag til opnåelse af den ønskede udvikling med beskrivelse af mål, omkostninger og udfordringer til at nå disse mål**

- Et af målene med en samlet plan for udvikling af Østersø-området er set med fiskerierhvervets øjne, at torskebestanden skal styrkes. Det er afgørende med en bredspektret tilgang til torskebestanden, hvor der ikke kun er fokus på fiskeridødeligheden, men også et klart fokus på de miljømæssige forhold, der påvirker torskebestanden. Fiskerierhvervet mener på den baggrund, at det er nødvendigt at tilvejebringe mere viden om hvilke faktorer, der presser torskebestanden. Mere viden er en forudsætning for en effektiv genopretning af torskebestanden til gavn for erhvervsfiskeriet og beskæftigelsen i områderne omkring Østersøen.

### **Hvordan kan erhverv, forskningsinstitutioner, myndigheder og organisationer medvirke til at opnå den ønskede udvikling?**

- Relevante forskningsinstitutioner kan i samarbejde med fiskerierhvervet gennemføre et forskningsprojekt, der tilvejebringer ny viden om torskebestanden, der kan bidrage til en effektiv genopretning.

### **Fakta/Baggrund**

For torsk i den østlige Østersø har rekrutteringen de seneste år været så lille, at den naturlige dødelighed alene vil give en negativ vækst i bestanden. Der bliver simpelthen ikke produceret tilstrækkeligt mange nye torsk til at kompensere for den mængde, der bliver ædt. Undersøgelser gennemført af Stockholms Universitet har vist, at der hos torsk kan forekomme alvorlig mangel på vitamin B (se vedhæftede pressemeddelelse fra Stockholms Universitet). Hos laks kendes B-vitamin mangel som M74 og lidelsen er bredt anerkendt som værende årsag til den dårlige ynglesucces, der har været stærkt medvirkende til nedgangen i bestandene af laks i Østersøen.

---

<sup>1</sup> Engelhardt J, Frisell O, Gustavsson H, Hansson T, Sjöberg R, Collier TK, et al. (2020). Severe thiamine deficiency in eastern Baltic cod (*Gadus morhua*). PLoS ONE 15(1): e0227201. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0227201>

## **Forslag 2: Bæredygtig forvaltning til gavn for erhverv og bestand**

### **Hvilken udfordringer/problemer skal forslaget løse?**

- Der er behov for en bedre forvaltning af vores fiskebestande, som i dag er præget af en meget rigid tilgang til MSY, hvor man fastsætter fiskeridødeligheden efter, at man hvert eneste år skal nå MSY. Det er en unødigt spændetrøje for fiskeriet, da der er et råderum, hvor man både kan fiske bæredygtigt og øge fiskeritrykket, hvis man blot accepterer, at MSY skal nås over en årrække frem for hvert eneste år. Den nuværende tilgang, hvor ICES hyppige revisioner af estimatet på biomassen og forvaltningsplanens rigide regler for kvotefastsættelse betyder, at fiskekvoterne ikke afspejler udviklingen i bestandene.

### **Konkretiseret tekstforslag til handlingsplan for fremtidens fiskeri i Østersøen**

- Der skal nedsættes en task force, der skal arbejde for, at tilgangen til MSY-forvaltningen ændres. Både i Danmark og vigtigst i EU i forbindelse med kommende revision af den fælles fiskeripolitik. Overordnet skal den nye strategi afspejle, at fiskerimulighederne afspejler virkeligheden sådan, at fiskeriet kan tilrettelægges på en måde så fiskebestandene styrkes og fiskerierhvervet får bedre og mere forudsigelige vilkår.

### **Forslag til opnåelse af den ønskede udvikling med beskrivelse af mål, omkostninger og udfordringer til at nå disse mål**

- Task-forcen skal løbende opsætte målsætninger for arbejdet i task-forcen. Endemålet skal være, at der til slut ligger en strategi for, hvordan Danmark mest effektivt kan arbejde for en ny tilgang til fiskeriforvaltningen.

### **Hvordan kan erhverv, forskningsinstitutioner, myndigheder og organisationer medvirke til at opnå den ønskede udvikling?**

- Forskningsinstitutioner, myndigheder og relevante organisationer skal alle være repræsenteret i task-forcen og sikre en bredt forankret indsats for at ændre tilgangen til MSY.

### **Fakta/Baggrund**

Med ICES hyppige revisioner af estimatet på biomassen og forvaltningsplanens rigide regler for kvotefastsættelse, bliver resultatet en forvaltning som ikke afspejler den faktiske udvikling i naturen. Uden at afvise den overordnede målsætning om at forvalte bestandene på en måde som giver det maksimale vedvarende udbytte, har DFPO ofte tidligere foreslået, at forvaltningen tager en mere fleksibel tilgang til den praktiske implementering. I det nuværende system ligger der en forpligtelse til at fastsætte TAC på grundlag af en dødelighed der kun kan være højere end Fmsy under en række betingelser.

DFPO mener, at det bør erkendes, at der er så mange usikkerheder i beregningen af Fmsy og, ikke mindst, så mange variationer i forholdene fra år til år, at målsætningen skal ses som en gennemsnitssituation, som skal være opfyldt over en årrække. Forvaltningen skal derfor baseres på at man hvert år skal være nærmere denne målsætning end man er på beslutningstidspunktet.

### **Forslag 3: Fremtidens selektive fiskeriredskaber**

#### **Hvilken udfordringer/problemer skal forslaget løse?**

- For at forhindre, at torsken på kort sigt bliver en choke-species, der ødelægger det øvrige demersale fiskeri, er der et potentiale i at udvikle redskaber, hvor man kan fiske målrette efter fladfisk og samtidig reducere bifangsten af torsk og dermed sikre, at reglerne om bifangst lettere kan overholdes. Desværre er det i dag vanskeligt at få godkendt nye redskaber. Der mangler både data der kan dokumentere, at redskaberne virker efter hensigten. I tilfælde hvor det faktisk kan dokumenteres, at redskaberne mindsker bifangsterne er det fortsat besværligt at få redskaberne godkendt af EU og STECF. Der er derfor behov for tiltag, der dels kan fremme og dokumentere udviklingen og dels kan sikre en hurtig og smidig godkendelse af nye redskaber.

#### **Konkretiseret tekstforslag til handlingsplan for fremtidens fiskeri i Østersøen**

- Der skal være bedre muligheder for at udvikle og anvende selektive fiskeriredskaber i fiskeriet. Derfor skal udviklingen af redskaber støttes økonomisk, mens der skal lægges et større pres på EU og STECF for at få nye redskaber godkendt sådan, at de hurtigt kan blive taget i brug til gavn for fiskebestandene og erhvervet. I det omfang det kan dokumenteres, at et givet redskab har en relativt lille bifangst, bør det være muligt for fiskerne - i de områder der nu er lukket for målrettet torskefiskeri - at fiske efter fladfisk med redskabet

#### **Forslag til opnåelse af den ønskede udvikling med beskrivelse af mål, omkostninger og udfordringer til at nå disse mål**

- Målet for indsatsen er at sikre et effektivt og selektivt fiskeri. Der vil være omkostningerne forbundet med test og udvikling af nye redskaber, mens det vil kræve en ambitiøs og målrettet strategi at påvirke godkendelsesprocesserne i EU og STECF.

#### **Hvordan kan erhverv, forskningsinstitutioner, myndigheder og organisationer medvirke til at opnå den ønskede udvikling?**

- Forskningsinstitutioner kan i samarbejde med fiskerierhvervet bidrage med data, der kan dokumentere, hvorvidt de nye redskaber virker efter hensigten. Myndigheder og fiskerierhvervet kan samarbejde om en strategi for, hvordan der sættes skub i udviklingen og godkendelsen af nye selektive fiskeriredskaber.

#### **Fakta/Baggrund**

I dag findes redskaber, der er designet til at reducere fangsten af torsk, som efter fiskerierhvervets erfaringer effektivt reducerer bifangsten af torsk. Desværre er der ikke i tilstrækkeligt omfang udarbejdet videnskabeligt data, der kan bruges til at underbygge redskabernes effektivitet. Det gør det vanskeligt at få redskaberne godkendt. Det bliver yderligere kompliceret af, at det er en vanskelig proces at få redskaberne godkendt i EU og i STECF. Der ligger derfor en opgave i at få tilvejebragt videnskabeligt data, der dokumenterer redskabernes effektivitet kombineret med en dansk indsats for at få godkendelserne gjort mere smidige i EU.

Derudover bør arbejdet med at udvikle nye endnu mere selektive redskaber fortsætte. Det er vigtigt, at test af redskaber støttes, da det er bekosteligt for den enkelte fisker at teste nye redskaber.

## **Forslag 4: Område 24 – benytte vest og beskytte øst**

### **Hvilken udfordringer/problemer skal forslaget løse?**

- Område 24 er et vigtigt område for erhvervsfiskeriet i Østersøen. I forhold til dette område er der den særlige udfordring, at torskebestanden har det betydeligt bedre i den vestlige del af område 24 end i den østlige del. Derfor er der set med fiskeriets øjne brug for en anderledes forvaltning af området, hvor området deles sådan, at det bliver muligt at udnytte bestanden bedre i den vestlige del af området, mens man bedre kan beskytte torsken i den østlige del af området.

### **Konkretiseret tekstforslag til handlingsplan for fremtidens fiskeri i Østersøen**

- Der skal gennemføres et arbejde, der kan tilvejebringe et datagrundlag for en underopdeling af område 24. Der skal indsamles prøver fra hele område 24 med henblik på at beskrive fordelingen mellem vest- og østtorsk. Derved kan område inddrages sådan, at der kan foregå fiskeri i den del af området, hvor forekomsten af østtorsk er lavest.

### **Forslag til opnåelse af den ønskede udvikling med beskrivelse af mål, omkostninger og udfordringer til at nå disse mål**

- Målsætningen er, at der skal indsamles tilstrækkeligt data til, at der kan foretages en underopdeling af område 24. Det vurderes, at der ikke umiddelbart er omkostninger af betydning for projektets gennemførelse.

### **Hvordan kan erhverv, forskningsinstitutioner, myndigheder og organisationer medvirke til at opnå den ønskede udvikling?**

- Fiskerne indsamler prøver efter en plan som aftales med DTU Aqua, som undersøger oprindelsen, enten ved genetiske eller anatomiske analyser. I samarbejde mellem erhverv, forskningsinstitutioner og myndigheder udarbejdes et forslag til forvaltning af fiskeriet i område 24

#### **Fakta/Baggrund**

Ved fiskeri i område 24 fanges en blanding af torsk fra vest og øst. DTU Aqua har vist, at der er forskel i blandingsforholdet mellem torsk fra de to bestande, afhængigt af hvor man fisker. I 2020 er det forbudt at fiske målrettet efter torsk i dette område (med enkelte undtagelser for mindre garnfartøjer), og et vigtigt fiskeområde hvor en stor del af den danske kvote tidligere er fanget er mistet.

DFPO har foreslået at man opdeler området i to forskellige forvaltningszoner, afhængigt af hvor stor en andel af fangsten der kommer fra den svage østlige bestand. Der mangler imidlertid data som kan give en indikation af hvor en sådan opdeling skal ske.

## **Forslag 5: Styrket internationalt samarbejde om en bæredygtig Østersø**

### **Hvilken udfordringer/problemer skal forslaget løse?**

- Danmark er ikke det eneste land, der påvirker Østersøen. Derfor er det også naivt at tro, at Danmark kan sikre et økosystem i balance uden, at de øvrige lande omkring Østersøen gør en indsats. Derfor er der brug for tiltag, der kan sikre, at de øvrige land omkring Østersøen tager ansvar og gør en aktiv indsats for at sikre et økosystem i balance i Østersøen.

### **Konkretiseret tekstforslag til handlingsplan for fremtidens fiskeri i Østersøen**

- Danmark skal gå forrest i forhold til at sikre et effektivt og forpligtende samarbejde med landene omkring Østersøen. Formålet med samarbejdet skal være at forpligte alle lande omkring Østersøen til at gøre en større indsats for at forbedre økosystemet i Østersøen.

### **Forslag til opnåelse af den ønskede udvikling med beskrivelse af mål, omkostninger og udfordringer til at nå disse mål**

- Danmark skal gøre en øget diplomatisk indsats på alle relevante niveauer (eksempelvis EU, HELCOM, Baltic Sea Advisory Council) for at forpligte landene omkring Østersøen til at tage et større ansvar for miljøet i Østersøen. Det vurderes, at der ikke er betydelige omkostninger forbundet med en større diplomatisk indsats.

### **Hvordan kan erhverv, forskningsinstitutioner, myndigheder og organisationer medvirke til at opnå den ønskede udvikling?**

- Indsatsen skal primært løftes i Miljø- og Fødevarerministeriet og i Udenrigsministeriet. Denne indsats kan suppleres med et pres fra fiskerierhvervet på de områder, hvor det er muligt.

#### **Fakta/Baggrund**

Mange af de faktorer, der presser Østersøen som eksempelvis forurening, iltsvind og forurening, kan Danmark ikke løse alene. Der er dermed behov for et forpligtende internationalt samarbejde, der skal sikre, at der ydes en ambitiøs indsats for at forbedre økosystemet i Østersøen. Hvis det skal lykkes, er der brug for, at der er lande, der tør sætte sig i spidsen for samarbejdet og lægge et pres på de øvrige lande. Danmark er et foregangsland. Både hvad angår bæredygtigt fiskeri og i forhold til den grønne omstilling bredt forstået. Derfor er det oplagt, at Danmark også går forrest i forhold til at sikre et ambitiøst og forpligtende samarbejde om forbedring af havmiljøet i Østersøen. Der skal derfor skrues op for den diplomatiske indsats sådan, at de øvrige lande omkring Østersøen kommer til at yde en større indsats for at forbedre økosystemet i Østersøen til gavn for havmiljøet, fiskebestande og erhvervsfiskeriet

## **Forslag 6: Lokale Østersø-råd skal fremtidssikre Østersøen**

### **Hvilken udfordringer/problemer skal forslaget løse?**

- For at sikre, at erhvervsfiskeriet også på lang sigt kan bidrage til udvikling af lokalområderne omkring Østersøen bør der etableres et forum, hvor relevante aktører kan mødes og drøfte, hvilke projekter, der kan være interessante i forhold til at sikre udviklingen. Derved kan rådene facilitere nye partnerskaber, der kan bidrage til at udvikle områderne omkring Østersøen. Det foreslås at der nedsættes et forum i hver af de kommuner med særlig interesse i Østersøen. De enkelte Østersø-råd skal sammensættes bredt sådan, at der kan sikres flest mulige synergier. Det foreslås, at der foruden fiskerierhvervet i enkelte råd eksempelvis skal være repræsentanter fra Danske Havne, grønne organisationer, forarbejdningsindustrien, forskningsinstitutioner, Landdistrikternes Fællesråd, den respektive kommune, lokalpolitikere og turistbranchen.

### **Konkretiseret tekstforslag til handlingsplan for fremtidens fiskeri i Østersøen**

- For at fremtidssikre samarbejdet om udviklingen af Østersøen nedsættes lokale Østersø-råd i de kommuner, hvor Østersøen spiller en særlig rolle. Formålet med rådene er at facilitere partnerskaber om konkrete udviklingsprojekter, der kan bidrage til områdets udvikling. Det gælder eksempelvis i forhold til projekter der kan styrke beskæftigelsen, udvikle turismeerhvervet eller fremme bæredygtighed.

### **Forslag til opnåelse af den ønskede udvikling med beskrivelse af mål, omkostninger og udfordringer til at nå disse mål**

- Der er en udfordring forbundet med at få identificeret de problemstillinger, der lokalt spænder ben for udviklingen. Derfor er der behov for at inddrage lokal ekspertise i arbejdet om Østersøen. De lokale Østersø-råd skal derfor i første omgang gennemføre en analyse af, hvor det giver mening at etablere partnerskaber til gavn for udviklingen. Det er afgørende, at den lokale viden bringes i spil, da det derved bliver lettere at skræddersy projekter til det enkelte områdes behov. Set fra fiskerierhvervets perspektiv kunne nedenstående områder være oplagt at se nærmere på lokalt:

#### *Udvikling af havneinfrastruktur*

Der er behov for at se på mulighederne for at udvikle havnene i Østersøområdet. Det gælder eksempelvis i forhold til de behov fiskerierhvervet har. På Bornholm er der eksempelvis en udfordring i forhold til stabil, klimavenlig og billig transport af fiskerivarer. Derfor bør der i samarbejde med forarbejdningsindustrien iværksættes et eller flere projekter, som kan belyse mulighederne for at reducere omkostningerne ved transport til gavn for erhvervsfiskeriet, beskæftigelsen og den grønne omstilling.

Det gælder også i forhold til kølefaciliteter. Det er afgørende for fiskens kvalitet, at der er en stabil og ubrudt kølekæde. Derfor er det vigtigt at sikre stabile kølekæder lokalt. Der er behov for et samarbejde mellem danske havne, kommuner og erhvervsfiskeriet, der dels kan klarlægge behovet for kølefaciliteter, kan fremme grønne og bæredygtige kølefaciliteter og hvilke kreative løsninger, der kan sikre en effektiv nedkøling af fiskeriprodukter.

#### *Turisme*

De områder hvor fiskeriet i dag spiller en særlig stor rolle har mange gange det til fælles, at turismen ligeledes spiller en vigtig rolle. Derfor er der et stort potentiale i at sammentænke, hvordan turismen kan understøtte et rentabelt fiskeri, og omvendt hvordan fiskeriet kan bidrage til at styrke turismen. Der kan eksempelvis tænkes i tiltag og aktiviteter, der kan lære turister om dansk fiskeri. Det kunne være gennem øget samarbejde mellem fiskeriet, turistcentre og restaurationsbranchen.

På samme måde skal koblingen mellem turisme og fiskeri indtænkes i erhvervsfremmeindsatsen i de kommuner, hvor fiskeriet spiller en særlig vigtig rolle. Det er DFPO's opfattelse, at der blandt kommunale

repræsentanter er en stor forståelse for, at fiskeriet spiller en stor rolle i forhold til at sikre vækst og beskæftigelse ligesom der er et generelt ønske om, at få forløst det oplevelsesøkonomiske potentiale i fiskeriet til gavn for fiskeriet og turismen.

Dette er blot et par eksempler på områder, hvor rådene kan facilitere et tættere samarbejde mellem relevante aktører.

En væsentlig udfordring i forhold til Østersø-rådernes arbejde vil være, at mange af de projekter, der kunne være relevante vil kræve finansiering. I den forbindelse bør overvejes om der kan komme EU-finansiering i spil, eller om der kan oprettes en pulje på finansloven til lokale Østersøpartnerskaber

### **Hvordan kan erhverv, forskningsinstitutioner, myndigheder og organisationer medvirke til at opnå den ønskede udvikling?**

Myndigheder og organisationer kan bidrage til at realisere projekter ved at indgå i et konstruktivt og løsningsorienteret samarbejde i de lokale Østersø-råd. Derudover vil det være af afgørende betydning for projekternes rækkevidde, hvis der fra myndighedernes og politisk side kan findes finansiering til at hjælpe projekterne på vej.

#### **Fakta/Baggrund**

Der er mange aktører, der har interesse i Østersøen. Ikke mindst i de af landets kommuner, hvor erhvervsfiskeriet spiller en vigtig rolle. De aktører bidrager med vigtig viden om, hvad det er for nogle udfordringer, der lokalt udfordrer udviklingen af erhvervsfiskeriet i Østersøen. For at drage nytte af de mange lokale erfaringer er der behov for et forum, hvor de relevante aktører kan finde sammen om fælles dagsordener og projekter, der har til formål at sikre, at erhvervsfiskeriet kan bidrage med arbejdspladser og bæredygtig udvikling.